

# Sigurnost na internetu

eTwinning projekt Zdrava hrana svakog dana

Srednja škola Vrbovec

Marijana Radić, prof.

# Internet - globalna računalna mreža

Nastao na temeljima mreže ARPANET, američke računalne mreže pokrenute 1969. godine

2009. godine zabilježeno je 1,67 milijardi aktivnih korisnika

Distribuirana arhitektura, ne postoji centralna kontrola interneta

Mnoštvo sadržaja i načina komunikacije

Potrban je veliki oprez radi osobne zaštite

# Društvene mreže

Društvene mreže čine pojedinci međusobno povezani nekim zajedničkim interesom • prijateljstvo, hobi, posao, škola

Povezanost se ostvaruje putem web stranica

Najpopularnije društvene mreže su Instagram, TikTok, Snapchat, Facebook, Twitter, YouTube, itd.

# Činjenice o internetu

- ▶ Internet sadrži mnoštvo korisnih sadržaja
- ▶ Pored korisnih sadržaja postoje i štetni i zlonamjerni sadržaji
- ▶ Među velikim brojem korisnika nalaze se i oni korisnici kojima je glavni cilj nanijeti štetu drugima
- ▶ Krađa podataka, uznemiravanje, financijska šteta
- ▶ Na Internetu je vrlo jednostavno sakriti svoj identitet
- ▶ Olakšava izvođenje štetnih radnji i otežava pronalazak zlonamjernih korisnika

# Štetni programi

- ▶ Računalni programi kojima je glavni cilj kompromitacija računala
- ▶ Imaju mogućnost samostalnog širenja
- ▶ Vrste štetnih programa: virusi, crvi, trojanski konji, rootkiti ...
- ▶ Najčešći načini širenja: sumnjive web stranice, e-mail, prijenosne memorije (USB stickovi)

# Kako izbjeći štetne programe

- ▶ Ne posjećivati sumnjive web adrese jer one najčešće sadrže zlonamjerne sadržaje
- ▶ Online kockanje, piratski softver, sadržaji za odrasle
- ▶ Datoteke koje preuzimate mogu sadržavati viruse
- ▶ Preuzimati datoteke samo s provjerenih web adresa
- ▶ Ne otvarati priloge e-mail poruka od nepoznatih pošiljatelja
- ▶ Ne preuzimati datoteke od nepoznatih osoba putem instant messaging programa
- ▶ Prijenosne memorije (USB stickovi) često sadrže viruse

# Savjeti za učenika

- ▶ Nikad nemojte nepoznatim ljudima putem Interneta ili mobitela davati podatke o sebi, svojoj obitelji i prijateljima, ne otkrivajte im svoje prezime ni adresu, nemojte reći u koju školu idete, jer ne možete znati kakve su im namjere.
- ▶ Imajte na umu da „nepoznati“ s kojim se dopisujete i koji se predstavlja kao dečko od 15 godina može zapravo biti muškarac od 50 godina i slati vam lažne podatke o sebi uz tuđu fotografiju.

# Savjeti za učenike

- ▶ Ne primajte na dar bonove za mobitel od nepoznatih jer će oni zasigurno tražiti nešto zauzvat
- ▶ U dopisivanju mobitelom ili Internetom nemojte pisati ništa čega biste se sramili ako to pročitaju vaši prijatelji u školi ili u kvartu, ne šalžite fotografije koje ne biste željeli pokazati drugima
- ▶ Ako vam netko šalje uznemirujuće, prijeteće ili prostačke poruke na mobitel ili putem Interneta, recite roditeljima ili nastavniku u kojeg imate povjerenja



# Savjeti za učenike

- ▶ Nemojte izbrisati s mobitela podatke i fotografije koje vam je poslao zlostavljač jer će pomoću njih policija lakše pronaći osobu koja vam prijeti.
- ▶ Nikad nemojte ići sami na sastanak s osobom koju ste upoznali putem mobitela, na chatu ili putem bloga. Ako ta osoba inzistira da dođete bez pratnje, nemojte ići na takav sastanak.
- ▶ Niste vi krivi zbog toga što vam prijetе i vrijeđaju vas. Zatražite pomoć od roditelja čak i kad mislite da ste učinili nešto nedopušteno.

# VAŽNO!

- ▶ Internet je nezamjenjiv medij za razmjenu informacija i komunikaciju, a sve njegove zamke možemo izbjeći svojim odgovornim ponašanjem!"

# Popis izvora:

- ▶ <https://www.carnet.hr/wp-content/uploads/2019/09/Sigurnost-na-Internetu-1.pdf>
- ▶ <https://www.edukacentar.hr/EdukaZona/sigurnost-na-internetu>
- ▶ <https://www.medijskapismenost.hr/sigurnost-na-internetu/>
- ▶ <https://sites.google.com/site/sigurnostinterneta/>



HVALA NA PAŽNJI

